

Πρός τη συγκέντρωση θα απευθύνουν χαιρετισμό οι κ.κ. Ζ. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ Γ.Γ. της ΠΕΠ, βουλευτής, Α. ΓΑΛΑΝΟΣ, κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ και Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ, βουλευτής του ΑΚΕΛ Αμμοχώστου.

● Πριν από τις ομιλίες το συγκρότημα ΕΔΟΝ Λάρνακας - Αμμοχώστου θα παρουσιάσει καλλιτεχνικό πρόγραμμα.

Η ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ ΤΗΣ ΧΑΡΑΥΓΗΣ

Ζήτημα πολιτιστικής ανάπτυξης - αποκέντρωσης

Οι πρόσφατες εισφορές, που εξαγγέλθηκαν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας προς τον Δήμο Λεμεσού για μια σειρά έργα πολιτιστικού περιεχομένου - Δημοτικό Θέατρο, Δημοτική Βιβλιοθήκη, Μουσείο Λαϊκής Τέχνης κλπ. - φέρνουν στην επιφάνεια μερικά ζητήματα που σχετίζονται με την γενικότερη πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης της Λεμεσού. Είναι γεγονός, κι' αυτό οπωσδήποτε δεν είναι μονάχα Λεμεσιανό

το 20 έκαναν την εμφάνισή τους νέες ιδέες και έγιναν ισχυρά πετάγματα, που σφράγισαν την ιστορία του τόπου. Τοπικές λεμεσιανές εφημερίδες με φιλολογικές σελίδες, λογοτεχνικά περιοδικά, όπως η «Αυγή», με φιλοδοξίες που ξεπερνούσαν τα σύνορα του νησιού, διαλέξεις πάνω σε φιλολογικά θέματα με είσοδο μάλιστα που γέμιζαν ασφυκτικά το τότε κινηματοθέατρο του Χατζηπαύλου, θεατρικές παραστάσεις δοσμέ-

κομμουνισμού, και βρήκαν φορείς ανθρώπους ζύπτιους, εργατές και διανοούμενους, που κατόρθωσαν μέσα στις φοβερές αντίξοες συνθήκες του σκοταδισμού, πούχε επιβάλει η βρετανική αποικιοκρατία να βάλουν τους θεμελιούς του Κόμματος της Κυπριακής Εργατικής Τάξης.

Παρεπιμπτόντως αξίζει ν' αναφερθεί ότι αυτή η λεμεσιανή «αναγέννηση» προβάλλει μ' ένα μοναδικά αυθεντικό και ντοκουμενταρισμένο τρόπο μέσα από ένα ανέκδοτο ακόμα βιβλίο, τις «Ρίζες» που έγραψε ο Γιάννης Λεύκης, ένας από τους συντελεστές εκείνης της άνθισης.

Μ' αυτές λοιπόν τις παρακαταθήκες και τις καταβολές η Λεμεσιανή κοινωνία δεν μπορεί παρά να έχει αυξημένες απαιτήσεις για πνευματική τροφή, γιατί δεν μπορεί παρά να νιώθει πιο έντονα την ξηραΐλα που επικρατεί.

Το γεγονός ότι οι εκδηλώσεις του Δήμου, ιδιαίτερα το Διεθνές Καλλιτεχνικό Φεστιβάλ του καλοκαιριού με τα ξένα συγκροτήματα που φιλοξενούνται σ' αυτό, έχουν πάντα

Του Π. ΠΑΙΟΝΙΔΗ

φαινόμενο, πως τα σοβαρά κενά στην πολιτιστική ανάπτυξη των επαρχιακών πόλεων γίνονται ολοένα και πιο εμφανή.

Πρέπει να ομολογήσουμε εν τούτοις, ότι αυτά τα κενά προβάλλουν ακόμη πιο έντονα σε μια πόλη όπως η Λεμεσός, που όχι μόνο ξεπέρασε τις εκατό χιλιάδες σε πληθυσμό κι' αναπτύσσεται ραγδαία σαν βιομηχανικό και τουριστικό κέντρο, αλλά έχει και πλούσια πολιτιστική παράδοση που πάει πίσω στις πρώτες δεκαετίες του αιώνα. Υπήρξε η Λεμεσός, για μια σειρά λόγους οικονομικούς αλλά και άλλους, ένας σφριγιλός χώρος, όπου στην δεκαετία

νες από Λεμεσιανούς ερασιτέχνες ηθοποιούς, συναυλίες κι' ένα σωρό άλλες πνευματικές, δραστηριότητες έδιναν στην πόλη την όψη μιας μικρής κοινωνίας με ζωή και δυναμισμό, που πραγματικά θα τον ζήλευαν οι σημερινές γενιές.

Εδώ στην Λεμεσό ζούσαν και δημιουργούσαν άνθρωποι με αναζητήσεις, άνθρωποι που ριχνούνταν μπροστά, στον στίβο, με το πάθος του ανακαινιστή. Δεν είναι τυχαίο, που μέσα σ' εκείνο ακριβώς το κλίμα της λεμεσιανής «Αναγέννησης» έκαναν την πρώτη τους εμφάνιση στον κυπριακό χώρο τα σπέρματα των νέων ιδεών του

ΑΔ1-76

...ημάτων των
...ψηλότερο πο
...ΦΙΣΤΕ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ!
...ΜΠΡΟΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΠΕΡΙΛΑ
...ΜΠΡΗ ΝΙΚΗ — ΓΙΑ ΟΣΟ ΤΟ
...ΔΥΝΑΤΟ ΨΗΛΟΤΕΡΟ ΠΟ—
...ΣΟΣΤΟ!
...—ΖΗΤΩ Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ
...ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ!»

Η επιφυλλίδα μας

ΑΠΟ ΤΗΝ 1Η ΣΕΛΙΔΑ

εξασφαλισμένη την επιτυχία από πλευράς προσέλευσης, καταδεικνύει την δίψα του λεμεσιανού κοινού και το ύψος της στάθμης του.

Βρισκόμαστε όμως σ' ένα τέτιο στάδιο ανάπτυξης, που δεν αρκεί απλώς η προσφορά θεάματος, όταν προσφέρεται στο κοινό.

Πολιτιστική ζωή σε μια πόλη υπάρχει κι' αναπτύσσεται όπου υπάρχουν κύτταρα και ζωντανοί οργανισμοί και κλίμα τέτοιο μέσα στο οποίο να μπορούν να ευδοκιμήσουν. Το θέμα «θέατρο» λ.χ. είναι ουσιαστικής σημασίας και μ' αυτό δεν εννοούμε απλώς και μόνο την ύπαρξη ενός κατάλληλου χώρου για θεατρικές παραστάσεις, αλλά και ενός μόνιμου θεατρικού δυναμικού, που θα δώσει μόνιμη πνοή στον χώρο αυτό, δημιουργώντας ταυτόχρονα τριγύρω του ένα σχολείο προβληματισμού, που αλυσιδωτά θα επηρεάζει ευρύτερους χώρους. Το θέμα δηλαδή βρίσκεται στην μετατροπή του «ΠΑΛΛΑΣ», που προορίζεται να γίνει το Παττίχειο Δημοτικό Θέατρο, σε θέατρο όπου θα εργάζεται ένα λεμεσιανό θεατρικό συγκρότημα, που θα συντηρείται από τον Δήμο.

Μπορεί να υποβληθεί η ερώτηση, αν είναι σε θέση η Λεμεσός να συντηρήσει δικό της θέατρο.

Δεν νομίζω ότι τίθεται έτσι το θέμα. Ένα λεμεσιανό θεατρικό συγκρότημα δεν είναι απαραίτητο να λειτουργεί αποκλειστικά και μόνο στη Λεμεσό όπως και τα λευκωσιάτικα δεν λειτουργούν μόνο στην πρωτεύουσα. Το θέμα είναι ότι η Λεμεσός μπορεί και πρέπει να δημιουργήσει την δική της θεατρική ζωή, όπως και γενικότερα την δική της καλλιτεχνική, πνευματική ζωή κι' είναι αυτό ακριβώς το νόημα της λεγόμενης πολιτιστικής αποκέντρωσης, που την δέχονται όλοι σαν αρχή, αλλά που στην πράξη δεν προχωρήσαμε ακόμα στην επεξε-

ργασία των προβλημάτων της.

Ταυτόχρονα, πέρα από την Δημοτική Πινακοθήκη, το Μεσαιωνικό Μουσείο και το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης θα πρέπει να λειτουργήσει και το Πολιτιστικό Κέντρο που θα μπορούσε ν' αναλάβει την ενίσχυση και συστηματικοποίηση των πνευματικών και άλλων πολιτιστικών δραστηριοτήτων σ' όλους ανεξαιρέτα τους τομείς, από τις διαλέξεις μέχρι τις εκθέσεις, τις παραστάσεις, τις προβολές ταινιών κλπ.

Ένα τέτιο Κέντρο θα μπορούσε να μετατραπεί σε φυτώριο όπου τα νέα ταλέντα θα βρίσκουν πρόσφορο έδαφος για ανάπτυξη.

Η Λεμεσός διαθέτει ήδη πλούσιο πνευματικό καλλιτεχνικό δυναμικό, που θα μπορούσε, με την υποθέτηση και εφαρμογή μιας πολιτικής σωστής και με την λήψη σειράς συγκεκριμένων μέτρων, να κινητοποιηθεί και να δώσει την συμβολή του στα πολιτιστικά πράγματα.

Αυτή την προσπάθεια θα την ενίσχυε και η μεταφορά στην πόλη κάποιων διεθνών εκδηλώσεων, που γίνονται στην πρωτεύουσα και που οργανώνονται από πνευματικά ιδρύματα - Συμπόσια, Συνέδρια κλπ.

Είμαστε βέβαιοι, ότι μέσα στο γενικότερο ανανεωτικό κλίμα που υπάρχει και που το δημιούργησε η εμφάνιση της Δημοκρατικής Συνεργασίας στο πολιτικό προσκήνιο (και που θα το κατοχυρώσει η νίκη της στις επικείμενες Προεδρικές εκλογές), θα τύχει πλήρους επεξεργασίας μια πολιτική της κυβέρνησης έναπτι των πολιτιστικών πραγμάτων γενικά και της πολιτιστικής αποκέντρωσης ειδικότερα. Γεγονός που οπωσδήποτε έχει και το νόημα της ουσιαστικής οικονομικής ενίσχυσης της τοπικής αυτοδιοίκησης, που θα πρέπει να γίνει ο κύριος φορέας αυτής της πολιτιστικής ανάπτυξης.

Π. Παονίδης

— 1982